

Beszámoló

Alulírott, Tótszegi Zsuzsanna, a Communitas Alapítvány 2021-es Alkotói Ösztöndíjprogramjának kedvezményezettje, tisztelettel köszönöm a Communitas Alapítványnak, hogy egy lehettem azon szerencsés fiatal alkotók közül, akiknek támogatás nyújtottak a szakmai munkához. A támogatásnak nem csak az anyagi vonzata jelentős egy pályakezdő művész életében, de legalább annyira fontos az a lehetőség, hogy a fiatal alkotók megvalósíthatják, formába önthetik egy-egy dédelgetett szerelem-ötletüket, tervüket.

Pályázatom tárgya egy önálló pódium-előadás létrehozása volt Szécsi Margit verseiből, "Kié legyen az élet" címmel. Céлом a méltatlanul kevésbé ismert költőnő sodró erejű művészetének, s a verseken keresztül kirajzolódó bátor, szuverén, érzékeny személyiségének, életigenlő világszemléletének a népszerűsítése volt. Hiszem, hogy Szécsi Margit példája, az általa képviselt értékek, a versekből áradó lehegerlő energia, szeretet utat talál az önmagukat kereső fiatalok felé, s a fogadót, mintát kínál a jelen értelmezéséhez.

A projekt indulásakor levelezést folytattam Szécsi Margit unokájával, Nagy Borbála Rékával, aki a költőnő jogutódjaként engedélyt adott rá, hogy a nagyanyja verseit pódium-műsoron keresztül eljuttathassam az erdélyi közönséghez, fiatalokhoz, így népszerűsítve a háromszoros József Attila-díjas költőnő munkásságát.

Az engedély megszerzése után kezdődött a tulajdonképpeni kutatómunka, amely magába foglalta nem csupán a versek, de azok egy érvényes olvasatának elkészítéséhez szükséges háttérinformációk, szakmai jellegű szövegek (kortörténetek, verselemzések, méltatások) feltérképezését, megszerzését, elolvasását, értelmezését. Ezt Kolozsvárt, illetve Budapesten valósítottam meg. Budapesten, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárba tett látogatásomkor többek között lehetőségem nyílt elolvasni a Szécsi Margit laudációját, illetve Kemény Géza: „A kivirágzott kéz”. Ünnepek és szertartások, szerepek és gesztusok Szécsi Margit költészetében című kötetét. Felkutattam, elolvastam a költőnő munkásságának egy-egy szeletét, korszakát elemző, főként magyarországi periodikákban (pl. Alföld, Tiszatáj) megjelent elemzéseket is, illetve a költőtársak, így pl. Csoóri Sándor, Csurka István írásait. Úgy gondoltam, hogy az életmű talán jobban érthető,

ha elolvasom Szécsi Margit 2008-ban összegyűjtött, változatos műfajú prózai írásait is, amelyek között a költőnővel készült interjúkat is találtam.

Bár a versek digitális formában is elérhetők, fontos volt számomra – egyfajta személyes kapcsolatként élve meg a kötetek kézbevétele, a versek olvasását –, hogy az egyes verseskötetek nyomtatott formában is rendelkezésemre álljanak. Budapesten sikerült Szécsi Margit szinte összes verseskötetét beszerezni különböző antikváriumokban, volt olyan darab, amire licitálnom kellett, mivel dedikált példány volt, Nagy László grafikáival.

A folyamat egyik legidőigényesebb, de ugyanakkor a legizgalmasabb része az összes vers elolvasása, újra- és újraolvasása, majd a versek közötti válogatás, tematikai tömbök, fő hangsúlyok rögzítése volt. Az összeállításba bekerültek többek között a következő versek is: „Az elveszett Éden”, „A Látható Ember”, „A Nagy Virágvágó Gép”, „A kivirágzott kéz”, „Papírkorona”, illetve a címadó „Kié legyen az élet”. A válogatásban, az anyag összeállításában Kali Ágnes dramaturg, költő volt segítségemre, akinek ezt ezúton is köszönöm.

A pódium-előadás bemutatóját 2022 februárjára terveztem, azonban objektív okok miatt – a világjárvány okozta kiszámíthatatlanság, a színházi kötelezettségeim megsokasodása miatt (öt bemutató a 2021-22-es évadban) döntenem kellett, hogy egy rövidebb, kevésbé kész változattal jelenek meg a diákközönség előtt, vagy egy későbbi időpontra tolva az előadások idejét, hagyom azt érni, s nem áldozom fel az előadás minőségét. Végül a bemutató új időpontjaként 2022 szeptemberét határoztam meg.

Az ösztöndíj nagy mértékben hozzájárult megélhetésem biztosításához, ugyanakkor egy részét célirányosan utazásra, illetve könyvek beszerzésére költöttem. Az ösztöndíj egy másik részét félretettem az előadáshoz szükséges díszlet és kellékek megvásárlására, illetve az előadás végét záró játékkártyák kivitelezésére. Ez utóbbiak egy az előadás utánra tervezett közös játék során kapnak szerepet, amelyhez Szécsi Margit verseiből kiragadott sorokat használok fel. A kártyákra nyomtatott, s a résztvevők által kiválasztott, sorba rendezett sorokból születne meg az előadás „verse”, lehetővé téve, hogy maguk a nézők-hallgatók is részesei legyenek az alkotás folyamatának.

Hálásan köszönöm az előadás megvalósításához hozzájárult támogatást, a befejezett munkáról annak bemutatója után továbbítok médiaanyagot, illetve tolmácsolom a diákok visszajelzéseit.